

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์ในการเพิ่มคุณค่าในอุตสาหกรรมพลาสติก และการวางแผนนโยบายเพื่อพัฒนาโซ่อุปทานในสินค้าที่มีศักยภาพที่ได้รับคัดเลือกแนวคิดด้านการสร้างคุณค่าได้ถูกใช้เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนายุทธศาสตร์ในงานวิจัยนี้ ซึ่งเป็นการเน้นย้ำถึงการหาความได้เปรียบเชิงทรัพยากรของประเทศที่ยากต่อการลอกเลียนแบบ เพื่อนำมาพัฒนาเป็นความสามารถการแข่งขันที่ยั่งยืนของประเทศ การศึกษานี้พบว่าทรัพยากรที่สำคัญของไทยได้แก่ ภาวการเกษตรและอาหาร ซึ่งจากการวิเคราะห์สายโซ่อุปทานสามารถระบุสินค้าที่มีศักยภาพ ได้แก่ พลาสติกเพื่อการเกษตรและบรรจุภัณฑ์อาหาร แม้ว่าภาวการเกษตรและอาหารจะมีความเกี่ยวเนื่องกันอย่างมากในมิติของการดำเนินการก่อนการเก็บเกี่ยวและหลังการเก็บเกี่ยว แต่จากการศึกษาเพื่อวางยุทธศาสตร์ด้านการสร้างคุณค่าทั้งสองส่วนมีแนวทางในการเพิ่มคุณค่าที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง พลาสติกเพื่อการเกษตรนั้นมีการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างช้าๆ ทำให้เทคโนโลยีไม่เป็นประเด็นเชิงยุทธศาสตร์ การนำสินค้าเดิมเข้าสู่ตลาดจึงเป็นแนวทางหลักในการเพิ่มยอดขายใช้งานในกลุ่มพลาสติกการเกษตรซึ่งยังคงมีการใช้งานน้อยกว่าที่ควรจะเป็นมาก ในขณะที่บรรจุภัณฑ์อาหารมีการพัฒนาเทคโนโลยีที่รวดเร็วซึ่งต้องการงานวิจัยที่ทันสมัยในการพัฒนาสินค้าใหม่เข้าสู่ตลาดเดิมด้วยคุณค่าที่สูงขึ้น การศึกษายังพบว่าคุณค่าที่สร้างขึ้นนี้จะได้รับประโยชน์โดยผู้ที่มีอำนาจการต่อรองมากกว่าในสายโซ่อุปทาน เช่น ในบรรจุภัณฑ์แอกทิฟผู้ได้รับประโยชน์มากที่สุดคือนักวิจัย ส่วนในพลาสติกคลุมดินผู้ได้รับประโยชน์คือเกษตรกร เป็นต้น ดังนั้นหากทางผู้แปรรูปพลาสติกต้องการได้รับ คุณค่ามากขึ้นก็จำเป็นต้องสร้างอำนาจการต่อรองผ่านการวิจัยสินค้า กระบวนการหรือเทคนิคการนำสินค้าไปใช้ให้ใหม่มากขึ้น

The objectives of this research are 1) to develop the value creation strategy for plastic industry and 2) to create the policies that strengthen the supply chain of the selected potential products. The "Value Creation" concept has been used as a guideline to develop the industry strategic throughout the research. The value creation concept is emphasis on the resource advantage of the country that shall benefit the sustainable competitive advantage. This paper identifies the resource advantage of Thailand in agriculture and food sectors. The supply chain analysis shows the plasticulture and food packaging as the high potential products. Eventhough both agricultural and food sectors are highly related as pre-harvest and post-harvest, The strategy to adopt the value creation scheme are totally difference. In Plasticulture Product that has slow technology development require the old products/old markets scheme to boost the plastic usage volume which is highly under utilized in the potential markets. While the food packaging which is in the fast technology development need the up-to-date research in product development and product implementation to create new product/old market scheme to create high value product in the same market. The study also shows that the value that created in the supply chain shall gain by the higher bargain power player such as the inventor in active packaging and the user in case of mulch film. Hence, the plastic converters need to create the bargain power via research in product/process development and product implementation to gain higher benefits from the value creation scheme.